

S B Í R K A

INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ GENERÁLNÍHO ŘEDITELE HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY A NÁMĚSTKA MINISTRA VNITRA

Ročník: 2005

V Praze dne 28. prosince 2005

Částka: 47

O B S A H :

- Část I.** 47. Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR a náměstka ministra vnitra ze dne 28.12.2005, kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany a příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR
- Část II.** Oznámení náměstka generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení

47
P O K Y N
generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky
a náměstka ministra vnitra
ze dne 28. prosince 2005,
kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy
jednotek požární ochrany a příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR

Podle § 36 odst. 2 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.,

I. s t a n o v í m

Základní zaměření pravidelné odborné přípravy příslušníků jednotek hasičských záchranných sborů (dále jen „HZS“) krajů a zaměstnanců jednotek HZS podniků v příloze č. 1,

Základní zaměření pravidelné odborné přípravy příslušníků HZS ČR nezařazených v jednotkách požární ochrany v příloze č. 2,

Základní zaměření pravidelné odborné přípravy členů jednotek sborů dobrovolných hasičů (dále jen „SDH“) obcí a členů jednotek SDH podniků v příloze č. 3;

II. u k l á d á m

1. náměstkovi generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení

- a) vyhlášovat témata, která mají být v jednotkách požární ochrany a na úseku operačního řízení v rámci pravidelné odborné přípravy v průběhu roku nebo ve stanoveném termínu proškolená,
- b) v souladu se Soutěžním řádem HZS ČR¹ vyhlášovat, ve kterých sportech, disciplínách nebo cvičeních bude v příslušném roce uspořádáno mistrovství HZS ČR;

2. ředitelům HZS krajů

- a) řídit, organizovat a ověřovat pravidelnou odbornou přípravu podřízených příslušníků HZS kraje,
- b) zajistit zpracování ročního plánu pravidelné odborné přípravy; v plánech nutno zohlednit podle místních podmínek základní zaměření pravidelné odborné přípravy stanovené MV-generálním ředitelstvím HZS ČR a dále témata vyhlášená MV-generálním ředitelstvím HZS ČR pro příslušný kalendářní rok,
- c) seznámit s tímto pokynem velitele jednotek HZS podniků, jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí a jednotek sborů dobrovolných hasičů podniků ve své územní působnosti,
- d) seznámit s přílohou č. 3 tohoto pokynu zástupce Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, České hasičské jednoty a Moravské hasičské jednoty působící v kraji;

¹ Pokyn vrchního požárního rady ČR č. 1/2000, kterým se stanoví systém sportovních soutěží organizovaných v rámci Hasičského záchranného sboru ČR ve sportech, disciplínách a cvičeních zařazených do tělesné přípravy příslušníků.

3. řediteli kanceláře generálního ředitele HZS ČR, ředitelům odborů a ředitelům vzdělávacích, technických a účelových zařízení MV-generálního ředitelství HZS ČR a řediteli

Střední odborné školy PO a Vyšší odborné školy PO MV ve Frýdku-Místku

řít a organizovat pravidelnou odbornou přípravu příslušníků HZS ČR ve své působnosti podle přílohy č. 2 tohoto pokynu.

Tento pokyn nabývá účinnosti dnem vydání.

Čj. PO-3623/IZS-2005

Generální ředitel HZS ČR
a náměstek ministra vnitra
genmjr. Ing. Miroslav Štěpán v. r.

Obdrží:
HZS krajů
SOŠ PO a VOŠ PO MV ve Frýdku-Místku
MV-generální ředitelství HZS ČR

Příloha č. 1
k Pokynu GŘ HZS ČR a NMV č. 47/2005

**Základní zaměření pravidelné odborné přípravy
příslušníků jednotek HZS krajů a zaměstnanců jednotek HZS podniků**

1. Všeobecné požadavky

Podle § 32 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb. (dále jen „vyhláška o jednotkách PO“), musí mít příslušníci jednotek HZS krajů (dále jen „příslušníci“) a zaměstnanci jednotek HZS podniků (dále jen „zaměstnanci“) odborné znalosti:

- a) předpisů o požární ochraně, integrovaném záchranném systému, ochraně obyvatelstva a krizovém řízení,
- b) používání požární techniky a věcných prostředků požární ochrany,
- c) požárně technické charakteristiky a technicko bezpečnostních parametrů látek ²,
- d) bezpečnosti práce a zásad první pomoci.

Tyto obecné požadavky na odborné znalosti příslušníků a zaměstnanců musí odpovídat:

1. úkolům stanoveným jednotkám požární ochrany (dále jen „jednotka PO“), zejména
 - zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PO“), vyhláškou o jednotkách PO, Bojovým řádem jednotek požární ochrany ³ a Cvičebním řádem jednotek PO - technický výcvik ⁴,
 - zákonem č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
 - zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb.,
 - vyhláškou č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva a Konceptí ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015,
 - zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění zákona č. 300/2000 Sb., a nařízením vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb., -
 - interními akty řízení;
2. předurčenosti jednotky PO v systému plošného pokrytí, kde tyto příslušníci a zaměstnanci vykonávají službu;

² § 1 odst. 1 písm. i) a j) vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

³ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 40/2001, kterým se vydává Bojový řád jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Sbírka pokynů vrchního požárního rady ČR č. 20/1996, Cvičební řád jednotek PO - technický výcvik, ve znění pozdějších předpisů.

3. zastávané funkci, zejména normám znalostí hasičů⁵, které přizpůsobují obecné požadavky na odborné znalosti hasičů a stanovují minimální požadavky na odborné znalosti a dovednosti u vybraných funkcí tak, aby odpovídaly potřebám plnění standardních úkolů v jednotkách PO. U funkcí, pro něž nejsou normy znalostí vydány, se vychází z učebních osnov kurzů k získání odborné způsobilosti.

K udržení a prohloubení těchto odborných znalostí a fyzické zdatnosti se v jednotkách PO provádí pravidelná odborná příprava podle § 36 vyhlášky o jednotkách PO.

2. Sestavení ročního plánu pravidelné odborné přípravy

1. V ročním plánu pravidelné odborné přípravy příslušníků a zaměstnanců je nutné stanovit:
 - a) teoretickou přípravu a praktický výcvik,
 - b) prověřovací a taktická cvičení,
 - c) tělesnou přípravu,
 - d) ověření odborné přípravy a přezkoušení znalostí a dovedností u každého hasiče jednotky PO,
 - e) přezkoušení znalostí bezpečnosti práce jedenkrát za 2 roky, pokud předpisy o bezpečnosti práce nestanoví jinak.
2. Součástí ročního plánu pravidelné odborné přípravy mohou být specializační kurzy, přednášky, semináře, instrukčně metodická zaměstnání a jiné formy teoretického a praktického výcviku hasičů.
3. Pro potřeby sestavování ročního plánu pravidelné odborné přípravy a uzpůsobení teoretické a praktické přípravy zastávané funkci se příslušníci a zaměstnanci zařazují do skupin:
 - hasiči a starší hasiči,
 - velitelé družstev, velitelé čet a velící důstojníci směn,
 - řídicí důstojníci⁶,
 - strojníci a technici strojní služby,
 - technici spojové služby,
 - technici chemické služby,
 - technici technické služby.
4. Roční plán pravidelné odborné přípravy se zpracovává v rámci každého územního odboru HZS kraje pro jeho podřízené jednotky HZS kraje a v rámci každého HZS podniku; roční plán může být rozpracován na měsíční plány. K přípravě plánů pro skupiny, ve kterých jsou zařazeni příslušníci nebo zaměstnanci ve funkci hasič a velitel družstva, se využívá tzv. TEZÍ (témat) odborné přípravy⁷.

⁵ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 17/2003, kterým se stanoví normy znalostí hasičů, ve znění Pokynu generálního ředitele a náměstka ministra vnitra č. 49/2003 a č. 43/2004.

⁶ Řídicí důstojníci jsou mimo jiné oprávněni převzít řízení zásahu. Je proto účelné jejich pravidelnou odbornou přípravu plánovat také v rámci pravidelné odborné přípravy příslušníků jednotek HZS krajů a vybraná témata školit formou určenou skupině řídicí důstojníci.

⁷ TEZE (témata) odborné přípravy pro funkci:

- hasič čj. PO-1331/IZS-2003, uveřejněné ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra - částka 17 ze dne 15.4.2003,
- velitel družstva čj. PO-3426/IZS-2003, uveřejněné ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra - částka 48 ze dne 18.11.2003.

5. K tématům, která k udržení a prohloubení znalostí podle § 32 vyhlášky o jednotkách PO podle aktuální potřeby stanoví ředitel HZS kraje nebo velitel HZS podniku, je nutné doplnit:
- procvičení bezpečného používání a ovládání věcných prostředků požární ochrany zařazených do vybavení jednotky PO (podle návodů k obsluze a příslušných interních aktů řízení) a u řidičů také kondiční jízdy a zásady bezpečné jízdy,
 - obsluhovatelům a instruktorům motorových pil nejméně 8 hodin praktického výcviku s přenosnou motorovou řetězovou a rozbrušovací pilou,
 - alespoň jedno taktické a jedno prověřovací cvičení organizované v průběhu roku v každé směně na všech stanicích HZS kraje a HZS podniku,
 - alespoň jedno taktické cvičení jednotky PO organizované se složkami IZS na úrovni územního odboru HZS kraje nebo ve správním obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností v součinnosti s orgány obce,
 - alespoň jedno taktické cvičení jednotek HZS kraje se složkami IZS v součinnosti s orgány kraje,
 - témata vyhlášená MV-generálním ředitelstvím HZS ČR na příslušný kalendářní rok, odpovídají-li předurčenosti jednotky PO v systému plošného pokrytí kraje,
 - výcvik příslušníků a zaměstnanců pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou uvedený v kapitole 4. této přílohy,
 - časovou rezervu (v rozsahu alespoň 4 hodin měsíčně) pro zařazení aktuálních témat a pro vyhodnocení zásahů jednotky PO. K vyhodnocení složitých zásahů s těžkými zraněními účastníků a značnou fyzickou a psychickou zátěží hasičů je nutné přistupovat co nejdříve po zásahu a zásahy vyhodnocovat formou řízené diskuse ve spolupráci s psychologickou službou HZS ČR, jako součást skupinové terapie pro snížení pozásahového stresu hasičů,
 - časovou rezervu pro samostudium teoretických témat dle předepsané a dostupné literatury.
6. V rámci spolupráce s jednotkami SDH obcí je nutné organizovat na jednotlivých stanicích HZS kraje velitelské dny.
7. Samostatně jsou v kapitole 5 této přílohy stanovena témata pro odbornou přípravu příslušníků a zaměstnanců před absolvováním základní odborné přípravy (dále jen „vstupní příprava nováčků“) za účelem ověření jejich schopnosti vykonávat službu hasiče ještě před nástupem do příslušného kurzu, seznámit je se základy výkonu služby a bezpečností práce tak, aby bylo možné je vyslat k zásahu, kde by se pod dohledem seznamovali s činností jednotky PO a případně u zásahu vypomáhali.

3. Tělesná příprava a požární sport

Tělesné přípravě k udržení nebo zvýšení fyzické zdatnosti je třeba věnovat minimálně dvě hodiny v každé směně a volit takové druhy tělesné přípravy, které vedou k celkovému posílení fyzické zdatnosti nutné pro výkon služby. Tělesná příprava zahrnuje všeobecnou i speciální tělesnou přípravu. Podle místních podmínek jednotky HZS kraje nebo jednotky HZS podniku se do tělesné přípravy zařazují tyto sporty, disciplíny a cvičení:

- všeobecná tělesná příprava - běh (vytrvalostní a sprint),
 - míčové hry (kopaná, sálová kopaná, nohejbal a volejbal),
 - tenis a stolní tenis,

- posilování,
- plavání,
- nácvik disciplin k prokazování fyzické způsobilosti,

- b) speciální tělesná příprava - disciplíny požárního sportu,
- cvičení s prvky hasičské, lezecké, potápěčské a záchranářské činnosti a práce na vodě.

Tělesnou přípravu příslušníci provádějí a fyzickou způsobilost prokazují zkouškou podle zvláštního předpisu ⁸.

V rámci tělesné přípravy mohou být v jednotkách PO organizovány sportovní soutěže. Sportovní soutěže pořádané ve sportech, disciplínách a cvičeních zařazených do tělesné přípravy příslušníků, se organizují podle Soutěžního řádu sportovních soutěží organizovaných v rámci HZS ČR ¹. V souladu s tímto Soutěžním řádem MV-generální ředitelství HZS ČR vyhlásí seznam mistrovství HZS ČR, která budou v příslušném kalendářním roce uspořádána.

4. Pravidelná odborná příprava pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou

Příslušníci a zaměstnanci zařazení do lezeckých družstev a lezeckých skupin jednotek PO provádějí pravidelnou odbornou přípravu podle zvláštního předpisu ⁹.

K udržování a prohlubování znalostí a dovedností stanovených pro výkon práce ve výškách a nad volnou hloubkou musí příslušníci a zaměstnanci zařazení na funkci hasič každoročně absolvovat pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 16 hodin. Je žádoucí ji organizovat ve spolupráci s hasiči se specializací pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou a hasiči-instruktory pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou podle Cvičebního řádu jednotek požární ochrany ¹⁰ a této učební osnovy:

Zahájení	1 hodina
<ul style="list-style-type: none"> - <i>cíle a program odborné přípravy,</i> - <i>výklad pojmů.</i> 	
Základní bezpečnostní předpisy pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou	1 hodina
<ul style="list-style-type: none"> - <i>právní předpisy upravující bezpečnost práce,</i> - <i>interní předpisy HZS ČR řešící problematiku práce ve výšce a nad volnou hloubkou,</i> - <i>zdravotní způsobilost.</i> 	
Základní materiál používaný pro zajištění bezpečné práce ve výšce a nad volnou hloubkou	2 hodiny
<ul style="list-style-type: none"> - <i>materiál základní,</i> - <i>materiál doplňkový a pomocný,</i> 	

⁸ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 10/2002, k tělesné přípravě a zkouškám fyzické způsobilosti příslušníků hasičského záchranného sboru ČR, ve znění Pokynu generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 27/2002.

⁹ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 2/2003, kterým se stanoví zásady zřizování lezeckých družstev a lezeckých skupin jednotek HZS ČR a vybavená a odborná příprava jednotek PO

pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou, ve znění Pokynu generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 57/2003.

¹⁰ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 50/2004, kterým se mění Sbírka pokynů vrchního požárního rady ČR č. 20/1996 – Cvičební řád jednotek požární ochrany - technický výcvik, ve znění Sbírky pokynů vrchního požárního rady ČR č. 10/1997 (metodické listy č. 1 až 6 kapitoly VÝŠ).

- práce s lanem, jeho ošetřování a balení,
- používané uzly,
- informativně technické prostředky pro spouštění a vytahování, nosítka, lanové svěry, kladkostroje (Rollgliss, Komet, Evak, Sked a ostatní dle vybavení a možností),
- specifika první pomoci ve visu na laně.

Základní lanová technika 2 hodiny

- navazování na lano,
- sebejištění,
- jištění druhé osoby,
- postupové jištění, povelý a signály,
- způsoby jištění,
- určení kotevních bodů a stanoviště,
- slaňování - slaňovací prostředek (osma), karabina – poloviční lodní uzel, nouzové - Dülferův sed.

Praktický výcvik 10 hodin

- aplikace všech teoretických poznatků, zejména ze základní lanové techniky, do praxe,
- vytvoření jistícího stanoviště, určení kotevních bodů a způsob zřízení jistícího stanoviště,
- sebejištění, jištění druhé osoby,
- sebezáchrana slaněním (poloviční lodní uzel, Dülferův sed),
- slanění,
- výcvik na cvičné lezecké stěně nebo v přírodním terénu nebo na stavební konstrukci – dle možností a podmínek.

5. Vstupní příprava nováčků

Pravidelné odborné přípravy příslušníků a zaměstnanců se nemohou plnohodnotně účastnit nováčci, protože jim chybí základní znalosti. Je přitom účelné ověřit schopnosti nováčka vykonávat službu hasiče ještě před nástupem do příslušného kurzu, seznámit jej se základy výkonu služby a bezpečností práce.

Vstupní přípravu nováčků organizuje ředitel HZS kraje nebo velitel HZS podniku. Do vstupní přípravy nováčků se zařadí témata:

1. Organizace požární ochrany

1/1 *Organizace řízení v jednotce PO s vazbou na funkci hasič v době operačního i organizačního řízení:*

- zásady uplatňované při výkonu služby v dané jednotce PO od nástupu služby do jejího ukončení,
- vnitřní předpisy vydané v této oblasti (např. denní řád).

2. Bezpečnost práce

2/1 *Zásady bezpečného nastupování do požárního automobilu po vyhlášení požárního poplachu a vystupování z něj, bezpečného výjezdu ze stanice k zásahu a zajištění dveří požárních automobilů při jízdě k zásahu.*

2/2 *Bezpečnostní zásady pro osádku vozidla jedoucího k zásahu.*

2/3 *Místa uložení a způsob zajištění ochranných prostředků na stanici a požární technice.*

3. Technický výcvik

- 3/1 *Služební zdvořilost, pozdrav – oslovení*¹¹.
- 3/2 *Ověření fyzické způsobilosti příslušníků zkouškou podle zvláštního předpisu*⁸.
- 3/3 *Ověření schopnosti práce ve výšce a nad volnou hloubkou v podmínkách jednotky PO*
- výstup do prostoru ve výšce a nad volnou hloubkou.
- 3/4 *Ověření schopnosti práce v uzavřeném prostoru v podmínkách jednotky PO.*
- 3/5 *Signály pro dodávku vody a varovné signály.*
- 3/6 *Přenášení věcných prostředků požární ochrany.*
- 3/7 *Výcvik s hadicemi.*
- 3/8 *Práce s proudnicemi s vodou.*
- 3/9 *Základní seznámení s prostředky chemické služby zařazenými v jednotce PO:*
- dýchací přístroje a ochranné oděvy,
- jejich určení a ochranné vlastnosti.
- 3/10 *Seznámení s komunikačními prostředky v jednotce PO:*
- ovládání radiostanic používaných v jednotce PO a komunikace s nimi v družstvu,
- základní údržba přenosných radiostanic prováděná uživatelem.

4. Věcné prostředky požární ochrany

- 4/1 *Osobní výstroj a výzbroj:*
- seznámení s výstrojním předpisem,
- ochranné vlastnosti zásahového oděvu, obuvi a osobních ochranných pracovních prostředků (osobní výstroje a výzbroje) používaných v jednotce PO, správné postupy nasazení, užívání a údržby.
- 4/2 *Požární příslušenství:*
- seznámení s požárním příslušenstvím zařazeným do výzbroje jednotky PO, místa a způsob jeho uložení na stanici, požárních automobilech a požárních přívěsech.
- 4/3 *Seznámení s hasicími přístroji:*
- rozdělení hasicích přístrojů (přenosné, pojízdné, přívěsné),
- práškové hasicí přístroje,
- vodní hasicí přístroje,
- hasicí přístroje na oxid uhličitý (CO₂),
- pěnové hasicí přístroje (i chemické).

5. Požární taktika

- 5/1 *Hasební obvod:*
- hasební obvod a předurčenost jednotky PO podle požárního poplachového plánu,
- orientace v hasebním obvodu jednotky PO a navigace jednotky PO při jízdě k zásahu.

¹¹ Sbírka pokynů vrchního požárního rady ČR č. 8/1997 – Cvičební řád jednotek požární ochrany – pořadový výcvik (metodické listy č. 8 až 10 kapitoly PŘV).

Příloha č. 2
k Pokynu GRH HZS ČR a NMV č. 47/2005

**Základní zaměření pravidelné odborné přípravy příslušníků HZS ČR
nezařazených v jednotkách požární ochrany**

1. Zásady provádění pravidelné odborné přípravy

- 1) Pravidelnou odbornou přípravu příslušníků HZS ČR nezařazených v jednotkách PO (dále jen „ostatní příslušníci“) ¹² za účelem prohlubování odborných znalostí potřebných pro výkon zastávaných funkcí řídí a organizuje příslušný ředitel, kterým je:
- ředitel HZS kraje pro ostatní příslušníky HZS kraje,
 - ředitel kanceláře generálního ředitele HZS ČR a ředitelé odborů MV-generálního ředitelství HZS ČR (dále jen „generální ředitelství“) pro ostatní příslušníky generálního ředitelství, které řídí a pro ostatní příslušníky HZS krajů, které metodicky řídí,
 - ředitelé vzdělávacích, technických a účelových zařízení generálního ředitelství pro ostatní příslušníky těchto zařízení,
 - ředitel Střední odborné školy PO a Vyšší odborné školy PO MV ve Frýdku-Místku pro ostatní příslušníky vykonávající službu na této škole.

Pravidelné odborné přípravy se mohou účastnit také občanští zaměstnanci HZS kraje nebo generálního ředitelství dle rozhodnutí jejich nadřízeného.

- 2) Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků, služebně zařazených na funkcích s rovnoměrně rozvrženou dobou služby, se provádí nejméně jednou za 3 měsíce v rozsahu 4 ho-din nebo jednou za 6 měsíců v rozsahu 8 hodin. Stanovený nejmenší rozsah této přípravy nezahrnuje tělesnou přípravu. Témata a způsob provedení stanovuje příslušný ředitel.
- 3) Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků, kteří vykonávající také službu ve funkci řídicího důstojníka, se doplní o témata pravidelné odborné přípravy vyhlášená generálním ředitelstvím pro příslušníky jednotek HZS krajů pro skupinu řídicí důstojníci (ŘD) v návaznosti na roční plán pravidelné odborné přípravy. U generálního ředitelství odbor-nou přípravu řídicích důstojníků organizuje ředitel odboru operačního řízení.
- 4) Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků vykonávajících službu ve směnách na operačních a informačních střediscích HZS ČR se provádí zpravidla samostudiem v průběhu služby a nejméně jednou za měsíc v rozsahu 2 hodin ostatními formami přípravy podle následujícího odstavce 5. Stanovený nejmenší rozsah této přípravy nezahrnuje tělesnou přípravu. Témata a způsob provedení stanovuje příslušný ředitel v návaznosti na roční plán pravidelné odborné přípravy. Do tohoto plánu je nutno doplnit také témata vyhlášená generálním ředitelstvím pro úsek operačního řízení (OPIS).
- 5) Pravidelnou odbornou přípravu ostatních příslušníků je možné organizovat formou samostudia, přednášek, seminářů, instrukčně metodických zaměstnání, stáží, taktických cvičení

¹² Pro pravidelnou odbornou přípravu ostatních příslušníků platí obdobně všeobecné požadavky uvedené v kapitole 1 přílohy č. 1 tohoto pokynu.

a jiných forem teoretického a praktického výcviku. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků může být organizována také v součinnosti se vzdělávacími zařízeními HZS ČR.

- 6) U ostatních příslušníků zařazených na úseku IZS, služeb a výkonu služby jednotek PO, předurčených pro plnění úkolů v operačním řízení, se doporučuje nad rámec odborné přípravy dle odstavce 3 a 5 organizovat pravidelnou odbornou přípravu formou přímé účasti při výkonu služby v jednotce HZS kraje v rozsahu jedné až dvou nepřetržitých 24 hodinových služeb měsíčně.

Základním předpokladem pro využití této možnosti (např. k doplnění minimálního početního stavu pro zajištění akceschopnosti jednotky HZS kraje) je doplnění funkční náplně ostatního příslušníka tak, aby se výkon služby v jednotce HZS kraje stal součástí náplně funkce, do které je tento příslušník ustanoven. Neopominutelnou podmínkou pro doplnění funkční náplně je předpoklad splnění podmínek zdravotní, fyzické a odborné způsobilosti.

Nadřízený služební funkcionář pak může v rámci své pravomoci při přidělování služebních úkolů nařídit ostatnímu příslušníkovi výkon služby v jednotce HZS kraje. K nařízení výkonu služby v jednotce HZS kraje není třeba žádného písemného aktu, postačuje verbální pokyn; přesto se doporučuje nařízení formou interního písemného sdělení. Nadřízený služební funkcionář musí tomuto příslušníkovi po výkonu služby v jednotce HZS kraje poskytnout odpovídající dobu nepřetržitého odpočinku.

2. Všeobecné zaměření pravidelné odborné přípravy ostatních příslušníků

Obsah pravidelné odborné přípravy ostatních příslušníků:

- 1) seznámení s novými předpisy a interními akty řízení, týkající se činnosti těchto příslušníků a jejich výklad,
- 2) seznámení s hlavními úkoly stanovenými pro kalendářní rok a střednědobými plány úkolů na úrovni kraje nebo České republiky,
- 3) poznatky a zkušenosti z oblasti kontrolní činnosti,
- 4) poznatky získané z rozborů mimořádných událostí pro využití v další činnosti,
- 5) poznatky a zkušenosti z oblastí týkajících se činnosti těchto příslušníků,
- 6) aktuální témata bezpečnosti práce a u řidičů také zásady bezpečné jízdy,
- 7) příprava k řešení mimořádných událostí a krizových situací v krizovém štábu podle aktuálního zařazení a charakteru vykonávané činnosti v tomto štábu, s cílem dosažení odpovídající znalosti pojmů, činností a úkolů stanovených v oblasti
 - a) komunikace,
 - b) jednotek PO,
 - c) IZS podle zásad stanovených vyhláškou č. 328/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb., zejména
 - koordinace složek IZS při společném zásahu,
 - postavení a úkoly státních orgánů a orgánů veřejné správy při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací,
 - dokumentace IZS (havarijní plán kraje a vnější havarijní plán, typové činnosti IZS a rozdíly proti typovým plánům),
 - zdroje financování IZS a související ekonomické nástroje,
 - d) ochrany obyvatelstva, stanovených vyhláškou č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, a Konceptí ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015, zejména

- varování a vyrozumění,
 - způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení,
 - způsob provádění evakuace a jejího všestranného zabezpečení,
 - improvizovaný způsob ukrytí, ochrany dýchacích cest a povrchu těla,
- f) krizového řízení, stanovených zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a navazujících právních předpisů, zejména
- orgány krizového řízení,
 - krizové stavy,
 - činnost bezpečnostních rad a krizových štábů,
 - krizové plánování.

3. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků zařazených na úseku státní správy v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového plánování

- 1) Všeobecné zaměření (viz výše kapitola 2) se doplní o témata:
- a) harmonizace právních předpisů ČR a EU dotýkající se oblasti prevence (aplikace zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících prováděcích předpisů, postavení směrnic Rady, rozhodnutí Komise, aplikace harmonizovaných, určených a národních technických norem apod.),
 - b) aplikace zákona o správním řízení při výkonu státní správy,
 - c) koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení, schválená usnesením Bezpečnostní rady státu č. 14 ze dne 16. listopadu 2004,
 - d) zaměření preventivně výchovné činnosti v návaznosti na platný dokument generálního ředitelství, cíle a prostředky k jejich dosažení, rozборы poznatků a předávání zkušeností z uskutečněných akcí,
 - e) seznámení s nařízeními kraje a obecně závaznými vyhláškami obce vydanými na základě zákona o požární ochraně.
- 2) Pravidelná odborná příprava vycházející z výše uvedených témat /zejména kapitola 2 odst. 3 až 5 a kapitola 3 odst. 1 písm. b) a d)/ by měla ve svém výsledku vést zejména ke sjednocování postupu HZS krajů při výkonu státního požárního dozoru a preventivně výchovné činnosti.

4. Tělesná příprava

Tělesnou přípravu ostatní příslušníci provádějí a fyzickou způsobilost prokazují zkouškou podle zvláštního předpisu⁸.

Příloha č. 3
k Pokynu GŘ HZS ČR a NMV č. 47/2005

**Základní zaměření pravidelné odborné přípravy členů jednotek SDH obcí
a členů jednotek SDH podniků**

1. Všeobecné zaměření pravidelné odborné přípravy

Pravidelnou odbornou přípravu členů jednotek SDH obcí a členů jednotek SDH podniků (dále jen „dobrovolná jednotka“) řídí, organizuje a ověřuje její velitel. Cílem této odborné přípravy je prohloubení znalostí a praktických dovedností hasičů, které jsou požadovány pro výkon zastávané funkce, aby mohli plnit standardní úkoly stanovené dobrovolné jednotce. Je vhodné, aby se u dobrovolné jednotky prováděl teoretický i praktický výcvik pravidelně v průběhu celého roku s přihlédnutím k místním podmínkám a předurčenosti této jednotky. Požadavky na znalosti a dovednosti hasičů stanovují normy znalostí hasičů⁵.

V rámci teoretické přípravy je třeba se v potřebném rozsahu seznámit s ustanoveními vyhlášky o jednotkách PO, vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb., a vyhlášky č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Je nutné v potřebném rozsahu znát Bojový řád jednotek požární ochrany, očekávané zvláštnosti, nebezpečí a bezpečnostní zásady stanovené u zásahů standardně prováděných dobrovolnou jednotkou.

V rámci ověření výcviku je třeba provádět bojová rozvinutí podle Cvičebního řádu jednotek PO - technický výcvik, procvičovat řízení požárních automobilů se zvláštním výstražným zařízením modré barvy a používání věcných prostředků požární ochrany v rozsahu stanoveném v § 37 odst. 2 písm. a) až d) vyhlášky o jednotkách PO. V rámci prohloubení pravidelné odborné přípravy a zvýšení akceschopnosti dobrovolné jednotky uskutečnit nejméně jedno taktické cvičení dobrovolné jednotky, organizované ve správním obvodu obecního úřadu za účasti orgánů obce.

U dobrovolných jednotek kategorie JPO II, které již naplňují podmínky akceschop-

nosti i organizace výkonu služby podle zvláštního předpisu ¹³ je třeba pomoci velitelům těchto jednotek tak, že HZS krajů umožní na územně příslušných stanicích HZS krajů odbornou přípravu formou výcviku celé dobrovolné jednotky v minimálním rozsahu 40 % (16 hodin) celkové roční doby pravidelné odborné přípravy této jednotky. Odbornou a fyzickou přípravu osob vykonávajících službu v dobrovolných jednotkách jako svoje zaměstnání je třeba přizpůsobit zásadám stanoveným profesionálním hasičům a funkčnímu zařazení (viz příloha č. 1 tohoto pokynu).

K procvičení vybraných druhů bojových rozvinutí a k podpoře zdravé soutěživosti se doporučuje organizovat pro dobrovolné jednotky ze strany HZS kraje a ve spolupráci s občanskými sdruženími působícími na úseku požární ochrany (dále jen „občanská sdružení“) místní soutěže ve speciální tělesné přípravě s prvky bojového rozvinutí. Tyto místní soutěže je výhodné organizovat podle hasebních obvodů jednotlivých stanic HZS kraje nebo jako doplňkovou disciplínu místních kol požárního sportu.

V rámci speciální tělesné přípravy se doporučuje organizovat ve spolupráci s HZS kraje a občanskými sdruženími soutěže v požárním sportu v kategorii dobrovolní hasiči. Občanská sdružení mohou pro tento účel získat státní dotaci na organizaci místních (okresních), krajských (regionálních) kol a mistrovství ČR v požárním sportu.

2. Témata pravidelné odborné přípravy

Témata pravidelné odborné přípravy členů dobrovolné jednotky stanoví velitel jednotky v souladu se všeobecným zaměřením pravidelné odborné přípravy, normou znalostí hasičů ⁵ a s přihlédnutím k předurčenosti dobrovolné jednotky v systému plošného pokrytí. V potřebném rozsahu je nutné doplnit také témata, vyhlášená generálním ředitelstvím na příslušný kalendářní rok /cíle pravidelné odborné přípravy blíže specifikují tzv. TEZE (témata) odborné přípravy ⁷/.

¹³ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 54/2003, kterým se stanoví zásady pro výkon služby a způsob odměňování členů jednotek sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí kategorie JPO II.

Část II.
O z n á m e n í
náměstka generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení

Na základě Pokynu generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky a náměstka ministra vnitra č. 47/2005, kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany a příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR, vyhláší:

- Témata, která mají být v roce 2006 proškolená v rámci pravidelné odborné přípravy příslušníků jednotek HZS krajů a zaměstnanců jednotek HZS podniků a na úseku operačního řízení**

Název tématu	hasiči a starší hasiči	VD VČ VDS	ŘD	strojníci a technici strojní služby	technici spojové služby	technici chemické služby	technici technické služby	OPIS
Seznámení s požárním poplachovým plánem kraje včetně poplachového plánu IZS		A	A					A
Seznámení s dohodami o spolupráci uzavřenými mezi HZS kraje a složkami IZS a se zásadami spolupráce		A	A					A
Seznámení s havarijním plánem kraje a vnějšími havarijními plány chemických provozů			A					A
Seznámení s krizovým plánem kraje			A					A
** Organizace místa zásahu		A	A					
** Odborná a fyzická příprava		A						
** Zjišťování příčin vzniku požáru		A	A					
* Ustrojování a vybavení ochrannými prostředky	A							
* Ošetřování osobních ochranných prostředků	A							

* Uložení věcných prostředků v zásahových automobilech	A							
* Nastupování do vozidla při výjezdu a připojování přívěsů	A							
* Pronikání do objektu (násilný vstup)	A							
* Pohyb v neznámém prostředí	A							
* Jištění	A							
* Pátrání a záchrana osob	A							
* Vyhledávání a otevírání skrytých i otevřených ohnisek požáru	A							
* Přírodní hadicové vedení a čerpání vody	A							
* Použití izolačního dýchacího přístroje	A							
* Použití žebříků	A							
* Pravidla komunikace a signály	A					A		
** Organizace spojení a komunikace		A	A		A			
** Záchranné práce v přítomnosti nebezpečných látek		A	A			A		
* Rozpoznání přítomnosti nebezpečné látky a určení nebezpečí	A							
* Nasazení věcných prostředků	A							
* Provádění detekce výbušných plynů a par	A							

Název tématu	hasiči a starší hasiči	VD VČ VDS	ŘD	strojnici a technici strojní služby	technici spojové služby	technici chemické služby	technici technické služby	OPIS
* Zásady hygieny po zásahu v nedýchatelném, toxickém nebo obdobně zdravotně závadném prostředí	A							
Obsluha, používání a údržba MPT v jednotce podle návodů k obsluze a interních aktů řízení				A				
Taktické a bezpečnostní zásady pro umístění MPT na místě zásahu (u požáru, dopravní nehody, v blízkosti troleje apod.)				A				
Nácvik otáčení a najíždění s MPT do omezeného prostoru				A				
Obsluha, používání a údržba prostředků spojové služby v jednotce podle návodů k obsluze a interních aktů řízení					A			
Obsluha, používání a údržba prostředků chemické služby v jednotce podle návodů k obsluze a interních aktů řízení						A		
Obsluha, používání a údržba prostředků technické služby v jednotce podle návodů k obsluze a interních aktů řízení							A	
Nové metodické listy Bojového řádu jednotek PO a Cvičebního řádu jednotek PO (vydané s účinností od 1.1. 2006)	A	A	A	A		A		

Legenda:

- * Cíle pravidelné odborné přípravy tohoto tématu blíže specifikují TEZE (témata) odborné přípravy pro funkci hasičů čj. PO-1331/IZS-2003, uveřejněné ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra - částka 17 ze dne 15.4.2003.
- ** Cíle pravidelné odborné přípravy tohoto tématu blíže specifikují TEZE (témata) odborné přípravy pro funkci velitelů družstva čj. PO-3426/IZS-2003, uveřejněné ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra - částka 48 ze dne 18.11.2003.

A - provádění tématu
VD - velitel družstva

ŘD - řídicí důstojník
OPIS - příslušníci zařazení na operačním

VČ - velitel čety a informačním středisku HZS kraje
 VDS - velící důstojník směny MPT - mobilní požární technika

Poznámka: Témata uvedená ve sloupci označeném „hasiči a starší hasiči“ proškolit také strojníky.

2. Témata, která mají být v roce 2006 proškolená v rámci pravidelné odborné přípravy členů jednotek SDH obcí a členů jednotek SDH podniků

Název tématu	všichni členové	strojníci	velitelé jednotek a jejich zástupci
Seznámení s vyhláškou č. 226/2005 Sb., kterou se mění vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek PO			A
Seznámení s požárním poplachovým plánem kraje, předurčením dobrovolné jednotky a dalších jednotek PO v tomto plánu pro zásahy ve svém zásahovém obvodu, obci nebo podniku			A
Obecné zásady a postupy při zásazích prováděných jednotkou SDH obce/podniku			A
* Ošetřování osobních ochranných prostředků	A		

Název tématu	všichni členové	strojníci	velitelé jednotek a jejich zástupci
* Pohyb v neznámém prostředí	A		
* Přívodní hadicové vedení a čerpání vody	A		
* Použití žebříků	A		
Obsluha, používání a údržba MPT v jednotce podle návodu k obsluze a interních aktů řízení		A	
Taktické a bezpečnostní zásady pro umístění MPT na místě zásahu (u požáru, dopravní nehody, v blízkosti troleje apod.)		A	

Legenda:

* Cíle pravidelné odborné přípravy tohoto tématu blíže specifikují TEZE (témata) odborné přípravy pro funkci hasič čj. PO-1331/IZS-2003, uveřejněné ve Sbírce interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra - částka 17 ze dne 15.4.2003.

A - provádění tématu
 MPT - mobilní požární technika

3. Seznam mistrovství HZS ČR, která budou uspořádána v roce 2006

V rámci HZS ČR budou podle Soutěžního řádu ¹⁾ a platných pravidel uspořádána v roce 2006 tato mistrovství HZS ČR:

- XXXV. mistrovství HZS ČR v požárním sportu,
- III. mistrovství HZS ČR ve vyprošťování osob z havarovaných vozidel,
- II. mistrovství HZS ČR v sálové kopané.

¹⁾) Pokyn vrchního požárního rady ČR č. 1/2000, kterým se stanoví systém sportovních soutěží organizovaných v rámci Hasičského záchranného sboru České republiky ve sportech, disciplínách a cvičeních zařazených do tělesné přípravy příslušníků.

Termíny a místa konání těchto mistrovství a nejpozdější termíny konání postupových kol budou uvedeny v kalendáři hlavních sportovních soutěží na rok 2006. Podmínky účasti v těchto mistrovstvích stanoví pořadatel soutěže v propozicích mistrovství.

Náměstek generálního ředitele HZS ČR
plk. Ing. Václav Muchna v. r.